

Neuropsychologische onderbouwing voor de relatie tussen de posterieure parietaal kwab en episodisch geheugen

Gepubliceerd: 18-11-2009 Laatst bijgewerkt: 04-05-2024

Hoofddoel: Bijdragen aan het debat over de noodzakelijkheid van de PPC bij het volbrengen van episodische geheugentaken door middel van patiënten data. Secundair doel: Het episodisch geheugen als concept bestuderen en een sensitiever, beter...

Ethische beoordeling	Afgewezen
Status	Zal niet starten
Type aandoening	Centraal zenuwstelsel vaataandoeningen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON32700

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

PPC en episodisch geheugen

Aandoening

- Centraal zenuwstelsel vaataandoeningen

Synoniemen aandoening

geheugenproblemen, herseninfarct

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Utrecht

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: episodisch geheugen, parietaal kwab, posterieure parietaal kwab

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Er zal een patiëntengroep van minstens 70 patiënten moeten worden getest om ten minste 15 patiënten met parietaalschade te kunnen includeren. Zodoende is de groep, in vergelijking met recente publicaties, groot genoeg om bij te dragen aan de huidige literatuur.

Secundaire uitkomstmaten

Er kan een bijdrage worden gebracht aan het gebied van episodisch geheugen, door bijvoorbeeld in te gaan op de relatie tussen de PPC en diverse aspecten van episodisch geheugen. Tevens wordt er een sensitievere test ontwikkeld die de episodische kant van het geheugen beter belicht.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

In de wetenschap is er een debat gaande over de invloed van de de noodzaak van de posterieure parietaalkwab (PPC) op het episodisch geheugen. Het ontbreekt aan onderzoek wat de noodzakelijkheid van de PPC bij episodische geheugentaken kan onderbouwen dan wel ontkrachten. Een van de onderzoekslijnen die hier wel antwoord op kan geven is een neuropsychologisch onderzoek bij patiënten die al dan niet schade hebben aan de PPC. De invloed van de PPC op andere nauw verwante taken, zoals perceptie, voorstellingsvermogen, aandacht en inspanning zijn allen immers van invloed op episodisch geheugen. Het is ook noodzakelijk om te kijken of andere gebieden een noodzakelijke rol spelen in puur episodisch geheugen voordat de conclusie kan worden getrokken dat de PPC al dan niet van belang is bij episodisch geheugen. Deze relatie kan slechts worden onderbouwd door de episodische geheugen problemen in kaart te brengen bij patiënten die op diverse locaties in het brein schade hebben opgelopen als gevolg van een

herseneninfarct.

Doel van het onderzoek

Hoofddoel: Bijdragen aan het debat over de noodzakelijkheid van de PPC bij het volbrengen van episodische geheugentaken door middel van patiënten data.

Secundair doel: Het episodisch geheugen als concept bestuderen en een sensitiever, beter toepasbare taak ontwikkelen voor klinisch gebruik.

Onderzoeksopzet

Een batterij non-invasieve taken gericht op geheugenproblemen en het in kaart brengen van een algemeen cognitief profiel wordt afgenomen. De meeste neuropsychologische taken zijn gestandaardiseerde taken met normen. Twee experimentele taken zullen ook ontwikkeld en getest worden, zowel eerstens op een controlepopulatie, als vervolgens op de patiënten populatie.

In de vroege fase, tijdens de opname op de afdeling Neurologie, krijgen de patiënten een neuropsychologisch onderzoek dat onderdeel uitmaakt van de patiëntenzorg. Dit onderzoek wordt afgenomen om de mogelijk tijdelijke effecten van acute schade als gevolg van een infarct in kaart te brengen.

Het vervolgonderzoek, na ongeveer 6 maanden, zal afgenomen worden om de blijvende schade als gevolg van een herseneninfarct in kaart te brengen. Dit vervolgonderzoek vindt plaats op de Universiteit Utrecht, in het UMC Utrecht of bij de participant thuis, al na gelang van de capaciteiten van de patiënt.

Inschatting van belasting en risico

De participanten moeten een neuropsychologisch onderzoek ondergaan dat ongeveer 2 uur duurt (met pauzes), waarbij ook gepauzeerd wordt, afhankelijk van de capaciteiten van de participant. De duur van het onderzoek is haalbaar, gezien eerder gepubliceerd onderzoek. De tests zijn allen niet invasief, en bestaan uit pen en papier tests of worden mondeling afgenomen. Het onderzoek kan op elk moment worden beëindigd zonder verdere gevolgen voor de participant. Dit kan zowel op aangeven van de participant als op aangeven van de onderzoeker, als deze verder onderzoek gezien de belastbaarheid niet wenselijk acht.

Tijdens de vrijwillige neuropsychologische vervolgstudie wordt er een studie verricht van maximaal 3 uur (met pauzes), wederom met pauzes. Dit is wederom afhankelijk van de belastbaarheid van de participant. Ook dit onderzoek bestaat uit enkel non-invasieve tests, het merendeel uit mondelinge tests en enkele pen en papier tests. Ook dit onderzoek kan worden afgebroken op ieder moment, zonder gevolgen voor de participant.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Heidelberglaan 100
3508 GA Utrecht
Nederland

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Heidelberglaan 100
3508 GA Utrecht
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

participanten zijn 18 jaar of ouder
participanten met (sub)corticale leasies
leasies zijn het gevolg van ischemisch infarct
leasies zijn zichtbaar op beeldvormingstechnieken zoals CT of MRI
OF: patiënten waarbij een verdenking is dat zij problemen hebben met het episodisch geheugen doorgewezen door medewerkers van de afdeling neurologie

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

het niet beheersen van de Nederlandse taal
voorgeschiedenis van alcohol of drugsgebruik
neurologische stoornissen anders dan (sub)corticale leasies of psychiatrische aandoeningen die van invloed kunnen zijn of van invloed zijn op cognitief functioneren
iedere andere niet-neurologische stoornis die van invloed is op cognitief functioneren

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Zal niet starten
Aantal proefpersonen:	130
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Afgewezen	
Datum:	18-11-2009
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Utrecht (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL29389.041.09